

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 5994/20
7.9.2023.године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Снежане Живковић, председника већа, Маје Чогурић и Данице Косовац, чланова већа, у парници тужиоца “Еуробанка” а.д. Београд, Вука Караџића 10, коју заступа Александар Св. Ђорђевић адвокат из Београда, Кумодрашка 103/2, против туженог АА из ..., сада непознатог боравишта, чији је привремени заступник Андријана Стефановски адвокат из Младеновца, Дунавска 40, ради дуга, одлучујући о жалби тужиоца изјављеној против пресуде Основног суда у Младеновцу П 317/19 од 4.6.2020. године, у седници одржаној дана 7.9.2023.године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧАВА СЕ пресуда Основног суда у Младеновцу П 317/19 од 4.6.2020. године у делу става првог изреке и **ДЕЛИМИЧНО** одржава на снази решење о извршењу Другог основног суда у Београду, Судске јединице у Младеновцу Ив бр.2386/2013 од 13.8.2013. године којим је тужени АА обавезан да тужиоцу на основу веродостојне исправе менице серије ... са “клаузулом без протеста” издате у Београду дана 18.9.2008. године исплати износ од 1.151.105,76 динара, са законском затезном каматом почев од 19.3.2013. године до коначне исплате.

ПОТВРЂУЈЕ СЕ пресуда Основног суда у Младеновцу П 317/19 од 4.6.2020. године у преосталом делу става првог изреке којим је укинута решење о извршењу Другог основног суда у Београду, Судске јединице у Младеновцу Ив бр. 2386/2013 од 13.8.2013. године којим је тужени АА обавезан да тужиоцу на основу веродостојне исправе менице серије ... са “клаузулом без протеста” издате у Београду дана 18.9.2008. године исплати износ од 112.573,30 динара са законском затезном каматом почев од 19.3.2013. године до коначне исплате, а тужбени захтев тужиоца **ОДБИЈА** као неоснован.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 415.475,00 динара у року од 15 дана од дана пријема преписа пресуде, под претњом извршења.

Образложење

Пресудом Основног суда у Младеновцу П 317/19 од 4.6.2020. године, ставом првим изреке укинута је у целости решење о извршењу Другог основног суда у Београду, Судске јединице у Младеновцу Ив. бр.2386/2013 од 13.8.2013. године којим је тужени АА обавезан да тужиоцу на основу веродостојне исправе – менице серије ... са “клаузулом без протеста” издате у Београду дана 18.9.2008. године исплати износ од 1.263.679,06 динара са законском затезном каматом почев од 19.3.2013. године до коначне исплате, а тужбени захтев тужиоца одбија као неоснован. Ставом другим изреке налаже се тужиоцу да у року од 15 дана од дана пријема пресуде на рачун пролазног депозита Основног суда у Младеновцу рачун број 840-445802-61, уплати износ од 32.625,00 динара, на име коначних трошкова привременог заступника туженог Андријане Стефановски, адвоката из Младеновца, улица Дунавска 40, а на име заступања туженог, непознатог боравишта, под претњом принудног извршења.

Против наведене пресуде тужилац је благовремено изјавио жалбу из свих разлога прописаних члана 373. став 1. ЗПП, из које произлази да пресуду побија у ставу првом изреке.

Испитујући правилност побијане пресуде у смислу одредбе члана 386. Закона о парничном поступку – ЗПП (“Службени гласник РС”, бр.72/11, са каснијим изменама и допунама), другостепени суд је оценио да је жалба тужиоца делимично основана.

У проведеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка предвиђене 374 став 2 тачка 1, 2, 3, 5, 7. и 9. ЗПП на које другостепени суд пази по службеној дужности, а због којих би се ожалбена одлука морала укинути.

Према утврђеном чињеничном стању, дана 18.9.2008. године закључен је уговор о оквирном динарском кредиту за покриће минусног салда по текућем рачуну број ..., између тужиоца и ..., кога је заступао директор АА. Тим уговором одобрено је коришћење оквирног динарског кредита за покривање минусног салда на текућем рачуну клијента од 400.000,00 динара са периодом расположивости новчаних средстава до 01.9.2009. године, који се може продужити на захтев клијента. За коришћење кредита банка обрачунава и наплаћује камату по стопи од 39,55% на годишњем нивоу применом пропорционалне методе обрачуна, с тим да је банка задржала право на промену исте у складу са актима пословне политике банке уз обавештење клијента, без закључења посебног анекса. Уколико дозвољени минусни салдо на текућем рачуну по истеку обрачунског периода буде прекорачен за износ камате, других трошкова, смањења или укидања расположивог лимита, на износ преко дозвољеног прекорачења ће се примењивати променљива редовна каматна стопа, која је у моменту закључења уговора износи 60% на годишњем нивоу. Тужени се обавезао да за обавезе по уговору по основу главнице, редовне камате, затезне камате и других трошкова као средство обезбеђења и измирења обавезе преда тужиоцу две бланко личне соло менице са клаузулом “без протеста” и “по виђењу” са овлашћењем за попуну и подношењем на наплату. Према потврди о стању дуга од 18.3.2013.године утврђено је да доспело потраживање на дан обрачуна износи 1.263.679,06 динара од чега доспела главница

износи 484.360,49 динара и затезна камата 779.318,57 динара. Прелогом за извршење Ив 2386/13 на основу веродостојне исправе-менице серије серије ... против извршног дужника – јемца овде туженог, банка је тражила да се исти обавезе да јој на име дуга по наведеном кредиту исплати 1.263.679,06 динара, са законском затезном каматом од 19.03.2013. године до исплате, као и трошкове извршног поступка. На основу налаза и мишљења вештака економске струке од 9.3.2019.године, уговором је одобрен кредит у износу од 400.000,00 динара, са отплатом свих обавеза до 1.9.2009.године, уговорена је променљива каматна стопа на годишњем нивоу која је у моменту закључења уговора износила 39,5%, с тим да је уговорена затезна камата за неблаговремено измирење обавеза 60% на годишњем нивоу и да су средства обезбеђења бланко менице. Како корисник кредита није редовно измиривао своје обавезе, банка је донела одлуку о објави повреде уговора и прогласила доспелост потраживања од 1.263.679,06 динара преко менице ... издате 18.9.2008.године која доспева на наплату 18.3.2013.године. Према допунском налазу и мишљењу од 28.02.2020. године који је суд прихватио укупно потраживање банке у првој варијанти применом уговорене камате износи 1.151.105,76 динара и обухвата основни дуг од 484.360,49 динара и уговорену редовну камату од 39,50% од 666.745,27 динара. У другој варијанти применом законске затезне камате потраживање тужиоца износи 742.425,71 динар и обухвата основни дуг од 484.360,49 динара и законску затезну камату од 258.065,22 динара.

Оценом изведених доказа, првостепени суд је закључио да се ради о меничном спору и да спор треба расправити применом одредаба члана 1, 2, 32, 33, 35 и 107. Закона о меници, с обзиром да одредбе овог закона представљају специјалне одредбе у односу на одредбе Закона о облигационим односима. Имајући у виду да је допунским вештачењем утврђен нижи износ од потраживаног и у меници уписаног износа потраживања тужиоца према туженом, суд је закључио да је тиме оспорена претпоставка исправности менице у погледу износа унетог у исту и укинуо решење о извршењу и одбио тужбени захтев тужиоца, нашавши да уколико меница није исправна у једном од обавезних елемената, неисправна је у целини и по основу такве менице као веродостојне исправе, тужбени захтев није основан, јер због меничне строгости и чињенице да је меница строго формална хартија од вредности, чији је битан елемент износ меничног потраживања, имајући у виду да је оспорена законска претпоставка о исправности менице, меница надаље не може бити прави основ потраживања.

Наведено чињенично стање утврђено је потпуно и поуздано, правилном оценом изведених доказа у смислу члана 8. ЗПП. Наводима жалбе тужиоца не указује се на конкретне попусте у чињеничном утврђењу, већ се оспорава правилност примене материјалног права.

Основано се жалбом тужиоца указује да је погрешно становиште првостепеног суда да код утврђеног из налаза и мишљења судског вештака економско-финансијске струке нижег износа потраживања тужиоца од износа наведеног у меници по основу које је иницијално покренут поступак извршења, оспорена претпоставка о исправности менице и да је због наведеног захтев неоснован.

Супротно становишту првостепеног суда, тачност уписане меничне своте утиче само на висину меничне обавезе преко које менични дужник не може да одговара, а меничним приговором изјављеним у смислу члана 16. Закона о меници, дужник може да докаже да је обавеза нижа од уписане, што је тужени током поступка и учинио

оспоравајући висину обавезе, након чега је вештачењем утврђен стварни износ дуга туженог према тужиоцу по основу уговора о кредиту. Следом изнетог, становиште првостепеног суда је засновано на погрешној примени материјалног права и на то се основано жалбом указује.

Према члану 1065. Закона о облигационим односима, уговором о кредиту банка се обавезује да кориснику кредита стави на располагање одређени износ новчаних средстава, на одређено или неодређено време за неку намену или без намене, а корисник кредита се обавезује да банци плаћа уговорену камату и добијени износ новца врати у време и начин како је то утврђено уговором. У члану 279. Закона о облигационим односима прописано је да на доспелу, а неисплаћену уговорену или затезну камату као и на друга доспела повремена новчана давања не тече затезна камата изузев када је то законом одређено. Могућа су и одступања од правила забране наплаћивања камате на камату, као што је то прописано чланом 400. став 3. Закона о облигационим односима, према коме одредбе претходних ставова (о забрани обрачунавања камате на камату) се не односе на кредитно пословање банака и других банкарских организација. Банка има право да на основу члана 400. став 3. Закона о облигационим односима врши обрачун камате на камату. Банка може када је то предвиђено уговором обрачунати доспелу уговорну камату до утужења и захтевати исплату законске затезне камате обрачунате на износ углавничене камате, као и уговорну камату обрачунату на главни дуг уколико је та камата виша од стопе законске затезне камате.

Полазећи од правилно утврђеног да потраживање банке у првој варијанти коју је суд прихватио износи 1.151.105,76 динара и да обухвата основни дуг у износу од 484.360,49 динара и уговорену редовну камату од 39,50% у износу од 666.745,27 динара, другостепени суд је применом одредби члана 997, 1002. став 1. и 1004. став 3. Закона о облигационим односима, делимично одржао на снази решење о извршењу Ив бр. 2386/2013 од 13.8.2013. године у делу којим је обавезан тужени да тужиоцу исплати износ од 1.151.105,76 динара, са законском затезном каматом почев од 19.3.2013. године. У конкретном случају, главни дужник из предметног уговора о кредиту није испунио своју уговорну обавезу, а тужени је потписивањем уговора о јемству као саставног дела уговора о кредиту од 18.9.2008. године и предајом меница као средстава обезбеђења, преузео обавезу као јемац – платац, у ком случају одговара као главни дужник за целу обавезу, у смислу наведених законских одредби. Тужилац има право и да по одредбама Закона о облигационим односима, којима је регулисан уговор о кредиту, као и по одредбама Закона о меници, потражује поред износа невраћеног кредита и износ уговорене камате за период коришћења кредита са даном доспелости кредита.

Како је висина потраживања банке утврђена допунским налазом и мишљењем вештака у износу од 1.151.105,76 динара, решење о извршењу Ив бр.2386/2013 од 13.8.2013. године је у преосталом делу којим је обавезан тужени АА да тужиоцу исплати износ од 112.573,30 динара са законском затезном каматом почев од 19.3.2013. године до коначне исплате укинута и захтев тужиоца правилно одбијен као неоснован.

Приликом одлучивања о основаности жалбе тужиоца, односно законитости и

правилности првостепене пресуде, другостепени суд је имао у виду и остале наводе жалбе, али их није посебно образлагао, сагласно овлашћењу из члана 396. став 1. ЗПП, јер не могу утицати на доношење другачије одлуке о жалбама.

Из наведених разлога, Апелациони суд у Београду је одлучио као у ставовима првом и другом изреке ове пресуде применом одредаба чланова 394. став 4. и 390. ЗПП.

Како је преиначена одлука о главној ствари другостепени суд је одлучивао о трошковима целог поступка у смислу члана 165. став 2. ЗПП. Тужиоцу су у смислу одредби чл. 153, 154. у вези члана 163. ЗПП досуђени трошкови сразмерно успеху у спору, за састав три образложена поднеска у износу од по 11.250,00 динара, приступ адвоката на седам одржаних рочишта у износу од по 12.750,00 динара и три неодржана рочишта у износу од по 7.125,00 динара, трошкови вештачења у износу од 25.000,00 динара, трошкови таксе на првостепену пресуду у износу од 55.118,00 динара, састав две жалбе у износу од по 22.500,00 динара, трошкови таксе на жалбу у износу од 54.555,00 динара, трошкови привременог заступника у износу од 90.750,00 динара и трошкови превоза у износу од 677,00 динара, што укупно износи 415.475,00 динара. Трошкови су одмерени применом Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката ("Службени гласник РС", бр. 121/12) важећој у време доношења првостепене пресуде и Таксеној тарифи, а према захтеву за накнаду трошкова које је тужилац определио. Тужиоцу не припада право на накнаду ПДВ-а обрачунатог на извршене адвокатске услуге. Да би тужиоцу био признат овај трошак, потребно је да је пуномоћник тужиоца у систему ПДВ-а и да је издао рачун за извршене адвокатске услуге у смислу одредбе члана 42. Закона о порезу на додату вредност. Тужилац је приликом закључења главне расправе првостепеном суду доставио доказ да је пуномоћник тужиоца у систему ПДВ-а, међутим тужилац у првостепеном поступку није доставио доказ да му је пуномоћник издао рачун за извршене адвокатске услуге са свим елементима предвиђеним одредбом члана 42. Закона о порезу на додату вредност, да би му се на досуђени износ трошкова парничног поступка за извршене адвокатске услуге признали и трошкови на ПДВ-а.

Другостепени суд је одлучио на основу члана 401. тачка 3. ЗПП, као у ставу трећем изреке ове пресуде.

**Председник већа-судија
Снежана Живковић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић